

ВІД РЕДАКТОРА

2 червня 2015 року відбулося засідання колегії Міністерства охорони здоров'я України за участю Прем'єр-міністра України А. Яценюка, голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я О. Богомолець, керівників обласних департаментів охорони здоров'я. Вкотре йшлося про запровадження реімбурсації препаратів інсуліну. Перший заступник міністра охорони здоров'я України О. Павленко підкреслила, що впровадження будь-якого нового інструменту потребує виваженого плавного підходу з урахуванням можливих ризиків. Ще у 2014 р. з'явився новий механізм референтного ціноутворення, але його використання на сьогодні виявило певні труднощі й тому потребує змін. 22 квітня 2015 року за скороченою процедурою під час засідання Уряду були прийняті зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 р. № 240 «Про референтне ціноутворення на лікарські засоби та вироби медичного призначення, що закуповуються за кошти державного та місцевих бюджетів». У даний час проект знаходиться на погодженні в Міністерстві економічного

розвитку і торгівлі України, після чого його буде направлено на підпис А. Яценюку.

У Кабінет Міністрів України вже поданий пакет документів, що стосуються запуску пілотного проекту реімбурсації вартості інсулінів. Залишається сподіватися, що він буде включений до порядку денного одного з найближчих засідань Уряду. Проектом постанови Уряду пропонується, що з 1 січня 2016 р. обіг препаратів інсуліну, зокрема їх закупівля за кошти місцевих бюджетів, здійснюватиметься за референтними цінами (цінами відшкодування) після внесення їх в установленому порядку до реєстру референтних цін.

Для функціонування системи відшкодування необхідні державний реєстр пацієнтів (планується його створення до 1 вересня 2015 р.), розрахунок обсягу субвенції на 2016 р. (до 1 жовтня 2015 р.), залучення аптечних закладів до проекту (до 1 листопада 2015 р.), створення реєстру референтних цін (до 1 грудня 2015 р.); виписка рецептів та впровадження порядку відшкодування (з 1 січня 2016 р.).

Планується, що розпорядниками коштів виступатимуть обласні департаменти охорони здоров'я із шоквартальним відшкодуванням. Відпуск лікарських засобів здійснюватиметься за рецептом особам, включеним до реєстру хворих на цукровий діабет.

Головний позаштатний спеціаліст МОЗ України зі спеціальності «ендокринологія» професор Б. Маньковський зауважив, що надання медичної допомоги людям з діабетом в нашій країні на багато десятиліть відстає від європейської системи. Україну, на превеликий жаль, складно віднести до розвинутих країн, достатньо подивитися таблицю індексу людського розвитку, яку щороку складає ООН. Не підлягає сумніву, що наша система охорони здоров'я безнадійно далека від стандартів європейських країн, де не лише прописують у законах права людини — пацієнта, медика, а й дотримуються їх. Фахівці-ендокринологи вітають перехід від тендерів до системи реімбурсації вартості інсулінів. Крім затримки в проведенні тендерів, корупційної складової, існують проблеми зберігання інсулінів, адже медичний працівник в умовах районних поліклінік не може й не повинен забезпечувати зберігання й видачу препаратів. На сьогодні в Україні маємо позитивні приклади застосування нового механізму відпуску інсулінів (Чернігівська, Полтавська, Сумська, Кіровоградська області). Однак при реалізації пілотного проекту в рамках країни постають питання вибору аптечного закладу. Тому, на думку головного спеціаліста, до проекту слід долучати аптеки, що мають розгалужену мережу в кожній області й у змозі забезпечити належні умови зберігання та доставку інсуліну кожному пацієнту. Невідкладним завданням є створення оперативного реєстру, щоб знати кількість хворих, види та дози препаратів інсулінів, враховуючи обмежене бюджетне фінансування.

Найбільш простим і звичним для пацієнтів (згадаємо 80-ті роки минулого століття) механізмом є рецептурна система, що дозволяє забезпечити гарантовану доступність безкоштовних препаратів інсулінів з подальшим відшкодуванням їх вартості аптечним закладам. Упровадження цього порядку гарантує безперебійне забезпечення хворих необхідними препаратами та значно наблизить вітчизняну систему охорони здоров'я до європейських стандартів. Крім цього, запровадження реімбурсації дозволить заощадити бюджетні кошти, що будуть витрачатися лише на реально використані хворими препарати інсуліну.

Досвід Кіровоградської області щодо забезпечення інсулінами хворих на цукровий діабет свідчить про певні позитивні досягнення: забезпечення прозорості процедури від моменту виділення коштів до отримання інсулінів хворими, усунення таких додаткових ланок у процедурі, як проведення конкурсних торгів на будь-яких рівнях, поїздок для отримання ліків до установи, що здійснює за-

купівлю й оформлення фінансових та інших документів при передачі препаратів інсуліну.

Однак щорічних обсягів цільових видатків на забезпечення хворих на цукровий та нецукровий діабет, передбачених у медичній субвенції, недостатньо для забезпечення усіх пацієнтів препаратами інсулінів у повному обсязі, оскільки протягом року ціни на інсуліни декілька разів підвищуються, а від цього залежить кількість препаратів інсулінів, що буде підлягати відшкодуванню.

Підсумовуючи виступи фахівців, А. Яценюк наголосив, що низька тривалість і якість життя вже стали питанням національної безпеки. У той час в Україні продовжує діяти стара пострадянська система охорони здоров'я, на яку з державного бюджету виділяється близько 4 % ВВП. Більшість із цих коштів спрямовується на оплату комунальних послуг медичних закладів та оплату праці фахівців. Усе інше, у тому числі забезпечення лікарськими засобами, впровадження нових технологій, фінансується за залишковим принципом. Прем'єр-міністр прагне знайти нову формулу й форму системи охорони здоров'я, яку невдовзі запропонують країні. На думку очільника Уряду, країна повинна забезпечити надання безкоштовної первинної допомоги в напрямку до державної страхової медицини, а також навести порядок в забезпеченні лікарськими засобами.

Працювати в системі охорони здоров'я непросто. Тим паче, коли десятиліттями нічого не поліпшується, а всі реформи зводяться до чергових обіцянок. Час революційної необхідності, воєнної доцільності й патріотизму синьо-жовтих парканів і мостів минає. У нашому виконанні європейські цінності полягають в одноголосій демократії, прав без обов'язків і свободі без відповідальності. Настала пора доводити істинні європейські спрямування через діалог і реформи, а патріотизм — через наполегливу копітку працю, спрямовану на зміни країни. І передусім розпочати із себе, не на словах, а на ділі.

Вітання читачам з півдня Франції! Подібно до багатьох середземноморських міст, Марсель гармонійно поєднує сиву давнину й сучасність. Заснований греками близько 600 року до н.е., він зберіг немало античних, середньовічних і більш пізніх пам'ятників, але бурхливе життя порту дає себе знати, створюючи імідж міста, що ніколи не засинає, — середземноморської столиці.

Літературна слава не оминула це дивовижне місто завдяки Олександрю Дюма. Герой його роману «Граф Монте-Крісто» Едмон Дантес був уродженцем Марселя. А суворий замок Іф, де він був ув'язнений, розташований на невеликому укріпленому однойменному острові у двох милях від міста. Неприступні скелі й гостре каміння біля берега острова, а також сильні підводні течії воістину зробили замок темницею, з якої не було порятунку.

Сьогодні Іф — одна з візитівок Марселя. У замку проводяться екскурсії по камерах, продаються сувеніри, а на відкритому майданчику з видом на Марсель працює кафе. На першому поверсі замку обладнана так звана камера Едмона Дантеса, поєднана лазом з сусіднім приміщенням, що начисто ілюструє зміст роману. Тут, як і в інших приміщеннях, немає жодного вікна, від кам'яних непривабливих стін віє холодом. У дальньому кутку — глибокий отвір у сусідній карцер, де нібито провів довгі роки абат Фарія, учитель і наставник Едмонта Дантеса, який ціною власного життя відкрив молодому товаришеві шлях на волю.

Як жартують історики, популярність замку Іф виключно висока завдяки двом в'язням — Залізній Масці, який там ніколи не був, і Едмону Дантесу,

який ніколи не існував. Історія вигаданої втечі Едмона Дантеса (насправді за всю історію існування замку з його темниць не вдалося вирватися нікому) надає замку Іф ореол романтичної чарівності в очах сучасних туристів, яким він видається зовсім не страхітливою в'язницею, а символом благородної помсти графа Монте-Крісто наклепникам і заздрісникам.

З побажаннями шановним читачам невичерпності сил і завзяття, творчої наснаги у вашій праці. Нехай вас ніколи не залишає впевненість у правильності обраної професії, а праця приносить тільки задоволення!

**Головний редактор
професор Володимир Паньків ■**

